

كۈپتەگەن جاڭا ماركالار ”تۈگەش بوي كورسەتىپ“ ، شىنجاڭنىڭ دامۋىنىڭ ومىر شەڭدىك كۈشنى ايگىلەدى

جۇڭگو ماركا كۇنىنە نازار

□ انار بۇلت \ شىنچياڭ گازەتنىڭ ئىشلىسى شى شىن

”ماركانىڭ جاڭا كۇشى، ساپالى جاڭا تۇرمىسى“، 7- رەتكى جۇڭگو ماركا كۇنى قىي-مىلىنىڭ جىلدىق نەگىزگى تاقىرىبىن ارقىاۋ ەتكەن شىنچياڭنىڭ كورمە ۇيرمەسى وسى رەت جاڭا كۇش- قۇتايقا بە كۈپتەگەن ماركا-لاردى الپ كەلدى، ”تيانلاي ەامدى سىير ەتى“، ”دېحۇي سارا ونمەدرى“، ”چۇان-ان ەدارى- دارمەك كاسىيى“، ”كوشە اسەردى“ سىياقتى نەشە ونداعان كاسىيورن ماركاسى جۇڭگو ماركا كۇنىندە دەرلىك تۇڭغەش بوي كورسەتىپ، شىنچياڭنىڭ دامۋ ومىرشەڭدىك كۇشنىڭ ۇزدىكىسىز ايگىلەنۇنىنىڭ جاندى كو-رىنىسنە اينالدى.

5- ايدىڭ 12- كۇنى جۇڭگو ماركا كور-مەسى شىنچياڭ كورمە ساراىى شىنچياڭ تىانلاي مال شارۋاشلىعى توبى شەكنى جاۋاپ-كەرشلىك سەرىكتەستىڭنىڭ كورمە اۋماعىندا ادامدار ُيىن تىرەسپ، وسى سەرىكتەستىك الپ كەلگەن وركانىيكالى كەپتىرلىگەن سىير ەتنى كورمەگە قاتناسقان ساۋداگەرلەر مەن تۇتۇششلار قىزۇ قارىسى لىدى.

”شىنچياڭنىڭ ەرەكشە اۋىل شارۋاشلىعى ونمەدرىنىڭ اتاعى ەچەلدەن بەلگىلى، وسى جولى دا كۈپتەگەن جاڭا ماركالاردى باي-قادىق، شىكەرلەي سەلبەستىك ورايىنىڭ بولۇنن ۇمۇت ەتەمىن“، - دەدى خۇنانن كەلىپ كورمەگە قاتناسقان ساۋداگەر شىۋىڭ سى.

تيانلاي ەامدى سىير ەتى شىنچياڭنىڭ دەرەس ماركاسى رەتىندە، بۇكىل ەلدەگى از ساندى تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ وركانىيكالى كۇالاندىرۇونان وتكەن سىير ەتنى وندىرتىن كاسىيورننارىدىڭ ُبرى، ىلگەرىنە-دى - كەينىدى II- كەزەكنى جۇڭگو وركانىيكالى

ونمەدر كورمەسى التىن سىلىعى، جۇڭگونىڭ ەت تۇرىندەگى ازىق- تۇلك كاسىبىندەگى ەڭ قۇندى ماركا سىياقتى مەملەكەت دارەجەلى كۈپتەگەن سىيلىق تۇرنە يە بولعان. قازىر جەم-شوپ ەگمىشلىگى، جەم- ُشوپ وڭدەۋ، ُنا-سلىدى ەتتى سىير ۇسىرۇ، ولىشەمدەنگەن كولەمدى باعىمشىلىقتان تارتىپ، جىنتىكتەي وڭدەۋ، يىتەرەنت جەلىسىندە جانە يىتەرەنت جەلىسىنەن تىسقارى ساۋدانى قامىتغان سىير ەتنىڭ تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگى ُبرى تۇلعالانغان تىجارات باسقارۇ ۇلگىسىن قالىپتاستردى. ”ئىس جۇزىندە، شىنچياڭ جاقسى نار-سەلەردەن كەندە ەمەس، كەندە بولپ وتىر-عانى قايتكەندە اناعۇرلم وپىداعىدي تىجارات-ساۋدا ُتاسلى ارقىلى جەر- جەردىڭ تۇتىنۇ-شالارنا ُبىزدىڭ شىنچياڭنىڭ جاقسى ونمىدە-رىن تانتۇ“. شىنچياڭ تىانلاي مال شارۋاشلى-ەى توبىنا قاراستى شىنچياڭ تىانلاي ەامدى سىير ەتى ازىق- تۇلك شەكنى جاۋاپكەرش-لىك سەرىكتەستىگى تىجارات- ساۋدا ورتالىغ-نىڭ ورنىباسار باس دىرەكتورى ليۇ شۇيۇڭ بىلاي دەدى: 10 جىلدان بەرى سەرىكتەستىك ”تيانلاي ەامدى سىير ەتى“ ماركاسىنا نىدە-نىپ كەلدى، الداى جەردە ُونىمنىڭ ساپاسىن بەكەمدەۋ نەگىزىندە، ماركانىڭ بازار تىجارات-ساۋداداعى شەشۇشى رولىن تولق ساۋلەلەندى-رىپ، تۇتىنۇشلاردى وزەك ەتىپ، ماركانى ۇگىتتەۋدى كاسىپتىك تىجارات- ساۋدامەن ۇزارا ۇشتاستىرىپ، ماركانىڭ تانىمالدىمەن، داڭقىن كۇش سالا ۇسىرىپ، كاسىيورنىنىڭ جالپى تۇلعالىق كاسىپتىك دامۇين ىلگەرلەتە-دى.

جۇڭگو ماركا كۇنى قىمىلىنىدا شىنچياڭنىڭ اۋىل شارۋاشلىعى كاسىپ سالاسى-نىڭ جاڭا ماركاسى ”دېحۇي سارا ونمەدرى“ ۇزىنىڭ جاڭا ۇنمىي NFC شېمەي قويمالچە-ئىن جارىيالاى. بۇل ماركا ۇزىنىڭ جەمەس-جىيەك تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگىندە علم- تەخىيكادان جالالىق اشا پايدالانۇ وي

جەلىسى مەن ُرىبر ناقتى جەتىستىكتەرى ارقى-لى جەر- جەردەگى ساۋداگەرلەردىڭ نازارىن اۋاردى.

”بىز خوتان لوپ اۋدانىنداعى قىستاق-كاسىيورن سەلبەسكەن سەرىكتەستىگىنەن كەلدىك“. شىنچياڭ كوشە مادەنىەت علمى-تەخنىكا شەكنى سەرىكتەستىگىنىڭ باس دىرەك-تورى خۇ ليڭ بىلاي دەدى: ”كوشە نىزى“ — سەرىكتەستىك مادەنىەت ُمانىن تەرەڭ اشۇ ارقىلى تۇلعالاعان ەرەكشە ماركا. قازىر، نەگى-زىنەن، قىزىل اراق، ماقسارى مايى تىجارات-مەن شۇغىلدىنادى، بولاشاقتا تاى نازاردى شىنچياڭنىڭ ساپالى اۋىل شارۋاشلىعى قوسىم-شا ونمىدەر مەن قاتىستى كاسىيورننارىدىڭ سەلبەستىگىنە اۋدارىپ، ُونىمنىڭ قوسىمىشا قۇنىن ارتتىرىپ، شارۋالاردىڭ كىرىسىن ارت-تىرۇعا باستاماشى بولادى.

”مەن شىنچياڭنىڭ ماركالارىمەن سەل-بەستىك جاسايمىن، بۇعان سەنەمدىمىن“. شانۇڭ مۇ- اي اۋىل شارۋاشلىعى علم-تەخنىكا شەكنى سەرىكتەستىگىنىڭ باس دىرەك-تورى سۇن خۇڭيى بيبىل 4- ايدا شىنچياڭنىڭ قاشقار ايماعىنا بارىپ تەكسەرۇ جورگىزىپ، شىنچياڭنىڭ جەمىس ورمھانى كاسىپ سالاسى-نىڭ دامۇى جونىندە بەلگىلى تۇسىنىككە يە بولغان. ول بىلاي دەدى: شىنچياڭ ساپالى جەمىس- جىيەك وندىرەتىن رايون، دامۇ بو-لاشاعى كەڭ، باستى ونمەدرى ورنىقتى ارتۇ بازار سۇرانسىنا يە، بولاشاقتا تەخنىكالىق زەرەتتەپ اشۇدا ۇزدىكىسىز جالالىق اشۇ جانە ساپالى ۇنم ساپاسى ارقىلى كاسىيورنغا ئىمپ-تى دە كوپ دامۇ ورايىن ازىرلەيتىن بولادى.

وسىعان ۇقساس، جۇڭگو ماركا كۇنى شىنچياڭ چۇان- ان ەدارى- دارمەك كاسىيى جازنا شەكنى سەرىكتەستىگى دە زەرەتتەپ اشۇدى، ەگمىشلىكنى، وندىرىستى جانە ساتۇدى ُبرى تۇلعالاندىرعان كەشەندى كاسىيو-رىن رەتىندە، تۇڭغەش رەت بوي كورسەتتى. ”شىنچياڭنىڭ ايگىلى ماركاسىن وپىداعە-داي سومداۋ ۇشىن، ُسوز جوق، شىنچياڭنىڭ

نىنىڭ وقتىۋشىسى ما فىڭ وقتۇشلارعا ”ماركسىزمنىڭ نەگىزگى قىاعىدارلارنا جالپى شولۇ“ جونىندە ساباق سويلەگەن كەزدە جانىنداعى ادامداردان، جانىنداعى ستەردەن پايدالانىپ، جاندى دا تارتىم-دى، ۇنىقتى بايانداۋ ارقىلى ساباقحانانى جاندىندرا ئۇستى.

بۇكىل رايونىمىزداعى جوعارى ەك-تەپتەر پارتيا 20- قۇرلىتاينىڭ رۇخىن بەلسەنە داپەكىنىلەندىرىپ، تىپانقاتىندىرىپ، ”تورت تارىخ“ ۇگت- تارىبەسىن وپ-داعىداي يگەرىپ، ”تورت تارىختى“ وقۇلىقتارعا اناعۇرلم وپىداعىداي ەن-گىزۇدى، ساباقحاناعا ەنگىزۇدى، وي-ساناعا ۇيالاتۇدى ىلگەرلەتۇگە كۇش سالىدى. ماركسىزىم نازارىياسى تارىبە بازاسىنان پايدالانىپ، شىنچياڭ شىقان داشۇەسى ”جىلجمالى يىدەيا- ساپاسى ساپاعىن“ دەن قويا داينىداپ، تۇگگە-رىستىك مادەنى ەسكەرتكىشكشەر ماتەريالدارىن، كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇ جەتىستىكتەرىن ”جاندى وقۇلىققا“ اينال-دىرىپ، تىپتىك ۇلگىلەردى ”وقتۇشعا“ اينالدىرىپ، يىدەيا- ساپاسى نازارىيا تارىبەسىنىڭ ُمان- ماعناسىن بايتى-تى.

شىنچياڭ اۋىل شارۋاشلىعى كاسىپ-تىك تەخنىكالىق شۇەيۋانىندا وسى مەكتەپ-تىڭ ماركسىزىم شۇەيۋانىنىڭ باستىعى، پروفەسسور ۋاڭ شۇەليدىڭ ”يىدەيا- ُمورال ُتالىمى جانە زاڭ نەگىزى“ دەگەن ساباعى وقۇشلاردىڭ قىزۇ قارىسى اۋىنا بولەندى. ۋاڭ شۇەلى كاسىپتىك مەكتەپ وقۇشلارنىڭ ەرەكشەلىگىمەن ۇشتاستىرىپ، ”مىساللاردى جەتەكشى، ما-سەلەنى وزەك ەتكەن“ زەرەتتەۋ ۇلگىسىنە دەگى ارناۋلى وقىتۇ ۇلكىسىن ورناتتى. ”دەن قويا تارىبە جورگىزگەندە عانا، ادامدى اسەرلەندىرۇگە بولادى، يىدەيا- ساپاسى ساباعى وقىتۇشىلارى جوعارى مەكتەپ وقۇشلارنىڭ جاستىق كوكتەمى ۇشنى جول باستاۋشى بولۇى كەرەك“، - دەدى ۋاڭ شۇەلى.

”جەلەگىندى اش“ شىڭخاي مۇزىكا شۇەيۋانىنىدا قويلدى

انار بۇلت \ شىنچياڭ گازەتنىڭ ُتىشلىسى ياۋ گاڭ 5- ايدىڭ 12- كۇنى گۇاڭخوۋدان خابارلايدى. 5- ايدىڭ 12- كۇنى «جەلەگىندى اش — شىنچياڭ جاقسى جەر» كولەمدى مۇزىكا، ُبىي، ولەڭ، سۇرەت قويلمىنىداعى ُبرى ُبولم ارتىستەر مەن قىز-مەتكەرلەر گۇاڭخوۋ قالاسىنا ورنالاسقان شىڭخاي مۇزىكا شۇەيۋانى شالى مەكتەپ رايونىنا بارىپ، وقىتۇشى- وقۇشلارعا شىنچياڭنىڭ ُمان- بيبىنەن شاشۇ شاشىپ، شىنچياڭنىڭ اۋان ۇتۇرلى ۇلتتىق ُان- بيلەرى مەن تەرەڭ مادەنىەت ماپەگىن ايگىلەدى.

«گۇلدى بەلبەۋ» بيبىندە ارتىستەر تارتىمدى دا يۇمورلى بيبەن جاس جىگىتتەر مەن قىزداردىڭ ماحابباتقا دەگەن تالپىنىسىن كورسەتتى. ”بۇل ُبىي ۇغىرلىك ەرەكشەلىككە يە، سىتىق قىلاسقا تولى ەكەن، كورگەننەن كەيىن شىنچياڭغا بارىپ، ول ارانىڭ ۇلتتىق سالت- سانا مادەنىەتىن سەزىنىپ، ەامدى تاغامدارىنان ەام تاتىپ، كوركەم كورىنىسىنەن ُلاززات الەم كەلدى“، - دەدى شىڭخاي مۇزىكا شۇەيۋانى ُبىي شۇەيۋانىنىڭ وقىتۇشىسى ياڭ يە. «جۇلا» ُبىي وقىتۇشى- وقۇشلارعا شىنچياڭ ۇيعۇر مۇقام-نىڭ باۋرامدىلىمەن ايگىلەدى. ”بۇل — بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيمىنىڭ وقۇ- اعارتۇ، علم، مادەنىەت ۇيمىنىڭ ادامزاتتىڭ بەي-زاتتىق مادەنىەت مۇرالارىنىڭ ۋاكىلىدىك تۇتىندىلارى تىزىمىنە ەنگەن كوركەمونەر، جاقىن ارالقانن ُلاززاتاناتىن بولساڭ، ادامغا ەرەكشە اسەر بەرەدى ەكەن، مەن شىنچياڭ ۇلتتىق ُبىيىنىڭ باۋ-رامدىلىمەن شىنايى سەزىندىم“، شىڭخاي مۇزىكا شۇەيۋانى ُبىي شۇەيۋانى رەجىسسەرلىك فاكۇلتەتنىڭ وقۇشىسى حى ياندىبە قىمىل الاڭىنىڭ 1- قاتارىندا وتىرىپ، ارتىستەردىڭ بىگە دەگەن نىتاسىن سەزىندى.

ارتىستەر تاغى كوپىشلىككە «جۇزىم ۇزۇ»، «جايلاۋ دۇمانى»، «كۇن شۇاعىنا شومىلعان ماكت» سىياقتى بيلەردى ورنى-دادى، زالداى وقىتۇشى- وقۇشلار ارتىستەردىڭ تارتىمدى ويىنىنا شاتىرلاعان شاپالاق ۇنمەن جاۋاپ قايتاردى.

«تىنىستاس انار داندەردى» انىنە لىسە، ُبىي ارتىستەرى وقۇ-شيلاردى شاتىتققا تولعان ُماشىراپتى بىرگە بيلەۋگە ۇسىنىس ەتتى. ”قىمىل ۇستىندە وقىتۇشى- وقۇشلار ەرەكشە شاتتانىپ، تالاسا ساحاناعا شىعەپ بىزبەن بىرگە بيلەدى. كوپىشلىك شىنچياڭدى جاقسى كورەدى، شىنچياڭ ُبىيىن جاقسى كورەدى“، - دەدى شىنچياڭ كوركەمونەر ەتاترى مۇقام كوركەمونەر ۇيرمەسىنىڭ ُبىي ارتىسى شاتگۇل قاندر.

«جەلەگىندى اش — شىنچياڭ جاقسى جەر» قويلمىىن بۇكىل ەلدى ارالاپ قويۇ (گۇاڭخوۋ بەكتى) 5- ايدىڭ 13- كۇند-نەن 14- كۇنىنە دەيىن گۇاڭخوۋ ۇلكەن تەاترخانىسىدا قويلادى.

يىدەيا - ساپاسى قىزمەت قوسىنىن مىقتاپ داينىداپ، كۇشەيتىپ قۇردى

حى گى — شىنچياڭ داشۇەسىنىڭ دارىندى ەنگىزۇ بويسىنا كەلگەن وقىتۇ-شىسى، اۋتونومىيالى رايونىنىڭ جوعارى مەكتەپ وقىتۇشلارنىڭ يىدەيا - ساپاسى نازارىيا ساباعىن ۇتۇسىندىرۇ جارىسىندا 1- دارەجەلى سىيلىققا يە بولعان. ُار رەتكى ساباق داينىداۋدا حى گى خالىقارانىڭ، ەل ُشىنىنىڭ، سونداي - اق شىنچياڭنىڭ قا-زىرگى دامۇ جاعىدايىمەن تىعىز ۇشتاستى-رىپ، وقۇشلار قىزىعاتىن تاقىرىپتاردى شىعار ئۇيىن ەتىپ، ولاردى داۋىرگە، مەملەكتىنىڭ ُبرى ستەرىنە نازار اۋدارۇعا جەتەكتەدى.

”قاتىپ - سەمبەۋ، ەدام - تاتۇسىز بولماۋ، قىزىقتى بولۇ“. حى گىنىڭ جاندى دا اۋان ۇتۇرلى ساباق ۇتۇ ُتاسلى وقۇش-لاردىڭ يىدەيا - ساپاسى ساباعىنا بولغان قىزىغىندىلىمەن ارتتىرا ئۇستى.

”بىىز دارىندىلاردى ەنگىىزۇ، مەكتەپ ىشىندە قىزمەت ورنىن اۋىستىرۇ سىياقتى تاسىلدەر ارقىلى يىدەيا - ساپاسى نازارىيا ساباعى وقىتۇشلارنىڭ وقۇ تارىخى مەن كاسىپتىك اتاق قۇرىلمىىن ۇزدىكىسىز ساپاللاندىردىق. سوغى جىل-دارى شۇەيۋانعا جالغاندان 37 ارناۋلى-يىدەيا - ساپاسى ساباعى وقىتۇشىسى قىلىدى، مۇنىڭ ىشىندە جۇڭگو خالىق داشۇەسى، فۇدان داشۇەسى سىياقتى ايگى-لى مەكتەپتەردەن جالغاندان 17 دوكتور ەنگىزىلدى“، - دەدى شىنچياڭ داشۇەسى پارتكومىنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، ورنىباسار مەكتەپ باستىعى، ماركسىزىم شۇەيۋانىنىڭ باستىعى گۇ گۇاڭخاي تانىستىرىپ.

يىدەيا - ساپاسى ساباعىن شىكەرد-لىەي، ەگجەيى - تەگجەيلى، جاندى سويلەي اۋ - الپاۋدىڭ تەتىگى وقىتۇش-لاردا. سوغى جىلدارى رايونىمىز ىلگە-رىندى - كەينىدى جوعارى مەكتەپتەردىڭ يىدەيا - ساپاسى ساباعى وقىتۇشلارى قوسى-نى، جەتەكىشىلەر قوسىنى قۇرىلمىسىن باسقارۇ ُادىسىن زەرەتتەپ جاساپ، يىدەيا- ساپاسى قىزمەتى قوسىنىن سەپتەۋ جانە قاجەتتىن نەگىزىنەن قاناعاتاندىردى.